

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Plzeň

Inspekční zpráva

Základní škola Starý Plzenec, okres Plzeň-jih

Masarykovo náměstí 54, 332 02 Starý Plzenec

Identifikátor: 600070514

Zřizovatel: Město Starý Plzenec, Masarykovo náměstí 121, 332 02 Starý Plzenec

Školský úřad Plzeň-jih, Čermákova 18, 320 16 Plzeň

Termín konání orientační inspekce: 28. - 29. září, 1. října, 4. - 8.října 1999

Čj.	043 1/99-5071
Signatura	od3ct101

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Při orientační inspekci byly sledovány na prvním stupni ZŠ předměty český jazyk, matematika a anglický jazyk, na druhém stupni český jazyk a občanská výchova, anglický jazyk a německý jazyk.

Plánování a příprava výuky ve sledovaných předmětech

Časová dotace ve sledovaných předmětech odpovídala schváleným učebním plánům. Tematické plány učiva zpracované podle schválených učebních osnov byly projednány v rámci metodického sdružení prvního stupně a v předmětových komisích druhého stupně. Plánováním je zajištěna kontinuita výuky sledovaných předmětů mezi jednotlivými ročníky. Dílčí nedostatky vykazovala koordinace jednotlivých tematických celků v rámci občanské výchovy. Plánování učiva v cizích jazycích se opírá o používané učebnice. Tematické plány tak netvoří logicky uspořádaný celek stanovený učebními osnovami.

Převážná většina hospitovaných hodin byla kvalitně připravená a promyšlená, stanovené výukové cíle byly v souladu s učebními osnovami.

Podmínky výuky ve sledovaných předmětech

Vyučování na prvním stupni ZŠ probíhá v samostatné budově v Raisově ulici, která je dosti vzdálená od budovy druhého stupně.

Výuka matematiky a českého jazyka byla na prvním stupni ZŠ zajištěna učitelkami s odbornou i pedagogickou způsobilostí. Anglický jazyk byl vyučován bez odborné způsobilosti.

Prostory většiny kmenových tříd byly esteticky vyzdobeny a funkčně vybaveny. Výukové prostory odpovídaly psychohygienickým zásadám a umožňovaly realizovat výchovně-vzdělávací program.

Pro výuku byly k dispozici standardní pomůcky a základní didaktická technika. Výpočetní technika zatím škole chybí.

Výuka druhého stupně probíhá v hlavní budově školy.

Český jazyk byl vyučován učiteli s pedagogickou a odbornou způsobilostí, občanskou výchovu a anglický jazyk zabezpečovali učitelé bez odborné způsobilosti. Výuka německého jazyka byla odborně vedena z 55,5 %.

Sledované předměty byly vyučovány zpravidla v kmenových třídách. Většina tříd byla vybavena starším zařízením.

Ve škole bylo k dispozici odpovídající množství slovníků, odborných příruček a dalších publikací, které byly ve výuce využívány. Učitelé většinou využívali didaktickou techniku a kopírovali pro žáky zajímavé, doplňující texty.

Organizace výuky v českém jazyce, matematice a anglickém jazyce na prvním stupni ZŠ

Ve výuce českého jazyka a matematiky na prvním stupni ZŠ převažoval frontální způsob výuky obohacený různými druhy didaktických her. K procvičení a zopakování učiva byly využity různorodé formy skupinové práce s okamžitou zpětnou vazbou, která podpořila aktivitu a rozvoj komunikativních dovedností u žáků. Ve zvolených tvůrčích činnostech bylo využito mezipředmětových vztahů. Množství a rozsah zadávaných úkolů respektovalo věk a osobní tempo žáků. Žáci prokázali schopnost pracovat s matematickými pojmy, orientovat se ve slovnících, encyklopediích, jazykových příručkách a aplikovat nabyté vědomosti. Byli ukázněni, pracovali se zájmem a dobře reagovali na pokyny učitele.

V průběhu výuky byla v menší míře využívána vstupní i průběžná motivace.

Při práci ve skupinách byli žáci aktivní, navzájem spolupracovali, pomáhali si a snažili se splnit zadaný úkol co nejlépe.

Vztahy mezi žáky a učitelkami byly založeny na důvěře a respektu. Vystupování a chování učitelek k žákům a naopak vytvářelo ve sledované výuce příjemnou pracovní atmosféru.

Výukové cíle v hodinách anglického jazyka byly stanoveny přiměřeně věku i jazykové vyspělosti žáků. Žáci si osvojovali fonetické lexikální a gramatické dovednosti na jednoduchých spojeních a vazbách. Při probírání nových jevů učitelky dodržovaly zásadu malých kroků (bezprostřední procvičování). Žákům byla poskytována okamžitá zpětná vazba. Učivo bylo procvičováno nápaditými jazykovými hrami a různými formami skupinové práce. Ve výuce byly efektivně využity rozmanité doplňkové materiály, které žáky aktivizovaly a usnadnily jim proces zapamatování. Řízení vyučovacího procesu bylo většinou efektivní.

Učitelky se chovaly k žákům vstřícně, povzbuzovaly je verbálně i nonverbálně, projevovaly pozitivní očekávání. Žáci pracovali se zájmem, prokazovali dobré jazykové znalosti a dovednosti. Byli aktivní a ukázněni.

Organizace výuky ve společenskovědních předmětech (český jazyk a občanská výchova, anglický a německý jazyk) na druhém stupni ZŠ.

Ve sledované výuce bylo většinou využito frontálního způsobu výuky, doplňovaného skupinovou prací nebo řízenou diskusí. Většina vyučovacích hodin byla promyšlená, dobrou organizací práce bylo dosaženo logického a časově vyváženého střídání jednotlivých činností. Sledované hodiny nepostrádaly spád a gradaci. Nové učivo bylo vyvozováno v návaznosti na dosavadní znalosti žáků, procvičování a upevňování učiva byl věnován dostatek času. Pochopení učiva bylo následně ověřováno a aplikováno v řadě cvičení. Příkladem způsobem byli žáci vedeni k vnímání a porozumění literárnímu textu a prožitku z něho. Ve většině hodin občanské výchovy byli žáci vhodným způsobem podněcováni k přemýšlení a formulování vlastních názorů, důraz byl kladen na vytváření pozitivních hodnotových orientací. Ojedinelá byla hodina nevyhovující po stránce organizační i metodické.

Promyšlené vstupní motivace bylo využito pouze v některých ze sledovaných hodin. Ve většině hodin byli žáci průběžně povzbuzováni a chváleni. Většinou byli pozitivně motivováni zajímavou strukturou hodin a při závěrečném shrnutí.

Často využívaná skupinová práce rozvíjela smysl žáků pro kooperaci, vzájemnou pomoc a toleranci. V některých hodinách byl vytvořen prostor pro rozvoj komunikativních dovedností i pro vyjadřování vlastního názoru.

Vzájemná komunikace mezi učiteli a žáky byla až na výjimky vstřícná, otevřená a korektní. Žáci většinou ochotně spolupracovali s učiteli, společná práce je zajímala a těšila.

Všechny vyučovací hodiny cizích jazyků měly jasně stanoveny cíle, které byly v souladu s probíraným učivem. Byly vymezeny reálně, podle jazykové úrovně žáků. Převládá frontální způsob výuky s využitím skupinové a párové práce. Převážná část výuky byla zaměřena na nácvik receptivních řečových dovedností. Řečová cvičení byla zařazována do výuky pouze ojedinelé. Většina vyučovacích hodin se vyznačovala pestrým vnitřním členěním, střídáním vhodně volených aktivit.

Ve výuce byla efektivně využita řada doplňkových materiálů a pomůcek, které umožňovaly žákům vnímat různými smysly a působily motivačně. Přes nedostatečnou úvodní motivaci se převážně většinou vyučujících dařilo řídit a motivovat pozornost žáků, vzbudit jejich zájem a aktivitu. V některých hodinách chyběla i průběžná motivace.

Žáci byli snaživí a ukázněni, ve vztahu k dospělým zdvořilí. Vzájemná komunikace mezi učiteli a žáky byla vstřícná, pouze v jednom případě nedokázal vyučující navázat se žáky sociální kontakt.

Hodnocení kvality vzdělávání

Plánováním je zajištěna kontinuita výuky mezi jednotlivými ročníky. Tematické plány byly zpracovány podle schválených učebních osnov. Převážná většina hospitovaných hodin byla kvalitně připravená a promyšlená. Výukové prostory školy odpovídají psychohygienickým zásadám a umožňují realizovat výchovně-vzdělávací program. Vybavení školy pomůckami a didaktickou technikou je standardní. Většina vyučovacích hodin vynikala promyšleným střídáním aktivit.

Kvalita vzdělání ve vybraných předmětech byla ČŠI hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Škola má písemně zpracovaný dlouhodobý plán rozvoje pod názvem „Koncepce školy na období 1999 - 2004“, střednědobý do roku 2002 a roční plán práce.

Koncepční záměry vycházejí ze situační analýzy školy, která zohledňuje specifika spádové školy a hlavní trendy demografického vývoje oblasti. V dlouhodobých koncepčních záměrech je stěžejní zlepšení materiálně-technického zabezpečení školy (přestavba hlavní budovy školy, vybudování auly, stavba tělocvičny, vybudování hřiště a jazykové učebny), které se má zpětně promítnout do výchovně-vzdělávacího procesu (specializace školy jako sportovní, rozšíření nabídky vyučování cizích jazyků).

Střednědobý plán a roční plán odpovídají stanovené koncepci. K střednědobým cílům patří uplatňování nových přístupů k zefektivnění pedagogického procesu, budování sociálních kompetencí žáků, hledání nových forem spolupráce s rodinou (ustavení rady rodičů), vedení žáků k participaci na řízení a spolurozhodování o záležitostech školy (ustavení žákovského parlamentu). Jednotlivé cíle jsou uspořádány z pohledu naléhavosti a vzhledem k existujícím možnostem školy a zřizovatele.

Plán práce na školní rok 1999/2000 zahrnuje všechny oblasti života školy, je rozpracovaný do měsíců, jsou stanoveny termíny plnění a osobní odpovědnosti.

Výuka ve škole probíhá v 1. - 8. ročníku podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16847/96-2 a v 9. ročníku podle upraveného učebního dokumentu čj. 18730/91-20.

V letošním školním roce si žáci mohli vybírat z této nabídky povinně volitelných předmětů: anglický jazyk, dopravní výchova, informatika, sportovní výchova a výtvarná výchova. Podle svých zájmů se mohli zapojit do některého z uvedených kroužků: logopedického, kroužku pro integrované žáky, sportovního, tanečního, softballu a náboženské výchovy.

Úroveň plánování byla hodnocena jako velmi dobrá.

Organizování

Základní škola je zálohovou organizací. V letošním školním roce je ve škole celkem 20 tříd (10 na prvním stupni a 10 na druhém stupni). První a druhý stupeň školy nesídlí ve stejné budově.

Organizační členění školy je stanoveno písemně zpracovaným organizačním řádem, který stanovuje jasná pravidla provozu školy i organizaci výchovně-vzdělávacího procesu. Zaměstnanci školy je akceptován.

Organizační řád obsahuje:

- Vnitřní organizační strukturu
- Rozsah povinností a pravomocí řídicích orgánů
- Poradní orgány školy

Vedení školy tvoří ředitelka a zástupce ředitelky pro druhý stupeň.

Jako poradní a metodické orgány využívá ředitelka školy pedagogickou radu, poradní sbor (tvoří jej šest zástupců z řad učitelů), žákovský parlament, radu rodičů, metodické sdružení prvního stupně a předmětové komise druhého stupně. Poradní sbor a metodické orgány se podílejí na tvorbě koncepce školy, připomínkování řádu školy, spolurozhodují o otázkách výchovně-vzdělávacího procesu. Od letošního školního roku pracují pouze tři předmětové komise. V loňském roce jich pracovalo jedenáct. Fungování předmětových komisí, žákovského parlamentu a rady rodičů, zatím nebylo možné objektivně posoudit pro krátké období jejich činnosti.

Organizace vyučování žáků odpovídá obecně závazným předpisům a je zakotvena v řádu školy, který byl schválen pedagogickou radou. Dokumentace školy upravující organizaci výchovně-vzdělávací činnosti je řádně vedena.

Základní systém vnitřních informací je tvořen dokumentací školy, kterou stanovuje § 38 školského zákona. Další informace, které zaměstnanci potřebují k optimálnímu výkonu své práce dostávají prostřednictvím pedagogických rad, provozních porad a nástěnných informací.

Přenos informací na žáky zabezpečují zejména třídní učitelé.

Pro práci učitelů je přínosem dostupnost aktuálních informací o školské problematice, které přináší informační periodika školského úřadu, Věstníky MŠMT, odborná literatura, tisk a rovněž účast na akcích dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

Zdrojem komplexních informací o škole je Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1998/1999. Je zpracována v souladu s § 17 e, odst. 2, 3 zákona č. 139/1995 Sb. o státní správě a samosprávě ve školství a její obsah není v rozporu se zjištěnými skutečnostmi. Obsahuje také hodnocení činnosti školy za uplynulý školní rok a uvádí i plány školy na další období.

Zákonné zástupce žáků škola informuje prostřednictvím žákovských knížek a třídních schůzek. Škola také pořádá informační schůzky pro zákonné zástupce žáků budoucích prvních tříd a vycházejících žáků.

Na veřejnosti se škola prezentovala vystoupeními pěveckého sboru a uspořádáním slavnostní akademie. Žáci školy se zúčastňují různých kulturních a sportovních akcí a soutěží.

O svých aktivitách škola měsíčně informuje veřejnost v místním časopise Radyňské listy.

Úroveň organizování školy byla ČŠI hodnocena jako velmi dobrá.

Vedení a motivování pracovníků

Vedení školy se snaží uplatňovat participativní styl řízení, zapojení a kooperaci všech subjektů podílejících se na vzdělání.

V personální oblasti se vedení školy poměrně dobře daří zajišťovat odbornost výuky. Z celkového počtu vyučovacích hodin (540) je 84 % zajištěno učiteli s úplnou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Chybí odborně způsobilí učitelé pro výuku anglického jazyka, občanské výchovy a tělesné výchovy.

Při plánování letošního školního roku vycházela ředitelka z podrobné analýzy vnitřního prostředí školy. Důraz byl kladen na změny v systému vnitřního řízení školy. Sebehodnocení školy je provedeno i ve výroční zprávě za školní rok 1998/1999. Zobecněná hodnocení (díličí hodnocení) provádí vedení školy za určité období také na pedagogických radách.

Učitelé mají zájem o svůj odborný růst. Dokladem toho je, že se v loňském školním roce z dvaceti pěti členů učitelského sboru zúčastnilo dalšího vzdělávání dvacet dva učitelů. Účast na dalším vzdělávání pedagogických pracovníků není součástí kritérií pro stanovení výše osobních příplatků a přiznání mimořádných odměn.

Ředitelka má zpracovaná kritéria hodnocení pedagogických pracovníků pro stanovení výše osobních příplatků a přiznání mimořádných odměn

Úroveň efektivnosti vedení a motivování pracovníků byla ČŠI hodnocena jako dobrá.

Kontrolní mechanismy

Je zpracován Plán kontrolní a hospitační činnosti na školní rok 1999/2000, který byl sestaven na základě analýzy závěrů z kontrolní a hospitační činnosti v loňském školním roce.

Kontrolní činnost ředitelky a jejího zástupce vychází z tohoto plánu a je zaměřena na úroveň výchovně-vzdělávacího procesu, na dodržování vnitřního řádu školy a zajišťování provozu školy. Plán kontrol je rozpracován do měsíců. S obecným shrnutím výsledků kontrolní činnosti jsou pracovníci prokazatelně seznamováni na poradách.

Pro hodnocení pracovníků slouží nově zpracovaná kritéria hodnocení. S kritérii hodnocení byli pracovníci seznámeni.

Kontrolní systém byl hodnocen jako velmi dobrý.

Hodnocení kvality řízení

Plánování školy je promyšlené. Organizační uspořádání školy je funkční. Pracovníci a žáci školy mají přístup k potřebným informacím. Pracovníci jsou morálně stimulováni možností spoluúčasti na řízení a možností dalšího odborného růstu prostřednictvím dalšího vzdělávání. Systém hmotného stimulu je regulován stanovenými kritérii pro hodnocení pracovníků.

Řízení školy mělo celkově velmi dobrou úroveň.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- rozhodnutí o zařazení do sítě škol
- výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1998/1999
- inspekční zpráva z orientační inspekce provedené v základní škole v květnu 1999
- dotazníky pro rodiče
- záznamy z hospitační činnosti
- učební plány a učební osnovy základní školy
- časově tematické plány hospitovaných předmětů
- rozvrh hodin
- žákovské knížky
- třídní knihy a třídní výkazy tříd, ve kterých byla prováděna hospitační činnost
- školní řád, organizační řád školy

ZÁVĚR

Pozitiva:

- používání různých forem skupinové práce
- budování sociálních kompetencí u žáků, preferováním kooperativních technik učení
- nově zpracovaný organizační řád
- propracovaný kontrolní systém

Negativa:

- nedostatečná vstupní i průběžná motivace žáků ve výuce

Kvalita vzdělávání ve sledovaných předmětech i řízení školy byly ČŠI hodnoceny jako velmi dobré.

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu byly účelně vynaloženy ve prospěch výchovně-vzdělávací činnosti školy.

V porovnání s výsledky orientační inspekce provedené v Základní škole Starý Plzenec v květnu 1999 došlo k výraznému kvalitativnímu posunu v oblasti plánování, které je pojato jako ucelený systém plánů, včetně vymezení základních cílů v jednotlivých oblastech práce školy. Plánování vychází z podrobné situační analýzy.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Darina Motlíková	Motlíková v. r.
Členové týmu	Mgr. Lenka Rusnoková	Rusnoková v. r.
	Mgr. Marcela Šimková	Šimková v. r.

V Plzni dne 1. listopadu 1999

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy:

Razítko

Ředitelka školy	Podpis
Miroslava Valtová	.Valtová v. r...

Předmětem inspekce bylo důležitější zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Dobrý	<i>Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Ještě vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>
Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	15. listopadu 1999	043 6/99-5071
Zřizovatel	15. listopadu 1999	043 5/99-0517
Rada školy	--	--

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
15. listopadu 1999		Nebyly